

Afdeling	: F&C - Financiën	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Annie Hanssen - Beelen (0495-575524)	DJ-759965
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Zaaknummer: 759954
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Meicirculaire 2019 algemene uitkering/ Gemeentefonds

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Meicirculaire 2019 Gemeentefonds.
2. De mutaties voor het jaar 2019 mee te nemen in de 2e tussenrapportage 2019.
3. De mutaties voor de jaren 2020 t/m 2023 mee te nemen in de begroting 2020.
4. De raad te informeren over de gevolgen van de Meicirculaire 2019 middels een raadsinformatiebrief (RIB).

Inleiding

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Op 31 mei 2019 hebben wij de meicirculaire 2019 ontvangen. In dit voorstel informeren wij u over de inhoud en de effecten daarvan.

De belangrijkste mutaties van de Meicirculaire 2019 zijn:

- Bijstelling accres voor de jaren 2019 t/m 2023.
- Afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2018.
- Toevoeging extra middelen aan het jeugdhulpbudget.

Vanaf uitkeringsjaar 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein opgehouden te bestaan. De betreffende onderdelen zijn of naar algemene uitkering overgeheveld of omgezet naar aparte integratie-uitkeringen (i.u.).

Weert, 5 juni 2019	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie
- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 02-07-2019

Nummer: 4

De secretaris,



In de meerjarenbegroting 2019 is voor het jaar 2019 (stand na 1e tussenrapportage 2019) de algemene uitkering/ Gemeentefonds geraamd op € 81.186.941. Na verwerking van de mutaties uit de Meicirculaire 2019 komt de stand op € 81.819.651 inclusief bijstelling algemene uitkering 2018. Dit betekent een toename van € 632.710.

In onderstaande tabel zijn de totalen van de mutaties en de gevolgen voor het begrotingssaldo te zien. In de bijlage is dit nader uitgewerkt.

Ontwikkeling Financiën 2019-2023 (in duizenden euro's)	2019	2020	2021	2022	2023
GEPROGNOSTICEERD BEGROTINGSSALDO (KADERNOTA 2020)	-1.063	0	1.287	2.413	2.962
Raadsbesluiten na kadernota 2020	-49	-320	-262	-265	-265
Effect meicirculaire 2019 (zonder nadere besluitvorming)	-1.494	-1.530	-2.091	-	-595
Gevolgen 2e Tussenrapportage 2019	nog niet	bekend			
Mutaties tbv begroting 2020		nog niet	beken d		
(VOORLOPIG) GEPROGNOSTICEERD BEGROTINGSSALDO	-2.607	-1.849	- 1.065	-509	2.102

Beoogd effect/doel

1. Het vertalen van de gegevens uit de Meicirculaire 2019 naar de financiële gevolgen voor de gemeente Weert voor de jaren 2019 t/m 2023.
2. Uw college informeren over de belangrijkste ontwikkelingen bij het Gemeentefonds/ algemene uitkering.

Argumenten

1. In de Meicirculaire 2019 is aangegeven welke taakmutaties er zijn bij de algemene uitkering en welke wijzigingen er zijn bij de integratie- en decentralisatie-uitkeringen.
2. In de Meicirculaire wordt tevens nadere informatie gegeven over de ontwikkeling van het accres en de herijking van het Gemeentefonds. Invoering van de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds is voorzien in 2021. In dit voorstel zal niet verder worden ingegaan op de herijking.

Kanttekeningen en risico's

Het ministerie van BZK heeft recent bekend gemaakt dat er enkele omissies staan in de Meicirculaire 2019. Één van deze omissies was reeds verwerkt en een andere wordt meegenomen bij de Septembercirculaire. De derde omissie betreft de verdeling van de i.u. Participatie-Wsw. Door een systeemwijziging bij de berekening van gemiddelde blijfkansen, is de verdeling niet juist verlopen. Het ministerie heeft inmiddels mededelingen gedaan over hoe de fout wordt hersteld. De fout heeft géén gevolgen voor het begrotingssaldo en is verwerkt in dit voorstel.

Bij het item 'Financiële, personele en juridische gevolgen' zijn alle mutaties op hoofdlijnen uitgewerkt.

In de Kadernota 2020 is bij het item 'Uitgangspunt dynamische begroting' vermeld dat ten aanzien van de algemene uitkering door de opname van een bedrag van € 400.000

cumulatief, geanticipeerd wordt op de structurele doorwerking in de meerjarenbegroting van de algemene uitkering.

Bij de Septembercirculaire 2019 zal duidelijk worden of er in 2019 ook sprake is van onderuitputting op de rijksuitgaven en wat daarvan dan de gevolgen voor het accres zijn. Er bestaat een risico dat dan de algemene uitkering 2019 nog verder verlaagd wordt. De komende maanden –gedurende de periode van het opstellen van de begroting 2020– zal beoordeeld worden of bovengenoemde structurele, positieve doorwerking realistisch is.

Financiële, personele en juridische gevolgen

In onderstaande tabel zijn de ramingen vóór en ná de Meicirculaire 2019 voor de jaren 2019 t/m 2023 opgenomen.

Grootboek/budget	Stand na 1e tussenrapportage	Stand na Meicirculaire 2019	Vershil
2019			
Algemene uitkering 2019	70.660.442	70.994.783	334.341
Algemene uitkering 2018 (2019 voorgaand dienstjaar)	0	34.189	34.189
vml. Sociaal domein/ i.u.'19	10.526.499	10.790.679	264.180
Totaal	81.186.941	81.819.651	632.710
2020			
Algemene uitkering 2020	73.227.351	73.328.554	101.203
vml. Sociaal domein/ i.u.'20	10.095.236	10.445.065	349.829
Totaal	83.322.587	83.773.619	451.032
2021			
Algemene uitkering 2021	74.950.407	74.458.444	-/- 491.963
vml. Sociaal domein/ i.u.'21	9.820.227	10.210.204	389.977
Totaal	84.770.634	84.668.648	-/- 101.986
2022			
Algemene uitkering 2022	76.964.509	75.109.213	-/- 1.855.296
vml. Sociaal domein/ i.u.'22	9.524.187	9.985.322	461.135
Totaal	86.488.696	85.094.535	-/- 1.394.161
2023			
Algemene uitkering 2023	76.964.509	77.189.457	224.948
vml. Sociaal domein/ i.u.'23	9.524.187	9.707.947	183.760
Totaal	86.488.696	86.897.404	408.708

In de bijlage 'Gevolgen Gemeentefonds Meicirculaire 2019 voor de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020' zijn de financiële consequenties gedetailleerder uitgewerkt. De nummering op de bijlage komt overeen met de nummering die hierna wordt vermeld.

1. Accres en uitkeringsbasis

a. accres

De ontwikkeling van het accres wordt bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven doordat als normeringssystematiek de "trap-op-trap-af" methode wordt gehanteerd.

Voor de periode 2020 tot en met 2023 wordt het accres neerwaarts bijgesteld. De belangrijkste verklaring daarvoor ligt in de lagere ontwikkeling van de lonen en prijzen. In de Meicirculaire 2019 vindt in 2019 de afrekening plaats van het definitief vastgestelde accres 2018. Het accres 2018 komt fors lager uit dan geraamd. Dit komt doordat de onderuitputting over 2018 verder is opgelopen na de Miljoenennota 2019.

De neerwaartse bijstelling van de accessen heeft de volgende financiële consequenties:

voor 2019: -/- € 622.372
voor 2020: -/- € 685.672
voor 2021: -/- € 1.080.311
voor 2022: -/- € 1.555.944
voor 2023: -/- € 1.653.619

b. uitkeringsbasis

In de Meicirculaire 2019 zijn nieuwe ramingen verwerkt van de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. Voor het jaar 2018 wordt deze bijgesteld door de nieuwe landelijke raming van de aantallen bijstandontvangers. Hierdoor ontvangt Weert een bedrag van € 34.189, dat verantwoord wordt in 2019.

Hiernaast zorgen de lokale ontwikkelingen –en daarmee de uitkeringsbasis- ervoor dat de algemene uitkering 2019 toeneemt met € 150.650.

Door de bijstellingen van de uitkeringsbasis en lokale ontwikkelingen neemt de algemene uitkering 2020 toe met € 108.270, de algemene uitkering 2021 neemt af met € 67.224, de algemene uitkering 2022 neemt af met € 223.172 en de algemene uitkering 2023 neemt toe met € 1.883.489.

2. *Plafond BCF*

In de Meicirculaire 2019 wordt geïnformeerd over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BCF over 2018. Het aandeel van gemeenten in de ruimte onder het plafond is fors lager uitgevallen dan geraamd. De negatieve afrekening 2018 is verwerkt in het accres van 2019.

In de gemeentelijke begroting was voor 2019 en volgende jaren een bedrag geraamd van € 1.285.474 conform de oorspronkelijke raming van het Rijk. Bij het opstellen van de begroting 2019 was al onzeker of deze vrijval gehaald zou worden. De afrekening 2018 heeft structurele gevolgen. De richtlijn voor het ramen van de ruimte onder het BCF-plafond is de afrekening van 2018. Dit komt voor Weert uit op een bedrag van € 106.000. De raming wordt dus structureel met € 1.179.474 neerwaarts bijgesteld.

3. *Voormalig Sociaal domein*

a. budget jeugdhulp

Het kabinet heeft besloten voor de jaren 2019, 2020 en 2021 extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te bepalen in welke mate gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Tevens worden extra middelen toegevoegd aan het subcluster jeugdhulp vanwege verruiming van de verlengde jeugdhulp voor kinderen in gezinshuizen, die 18 jaar worden.

Weert ontvangt in 2019 een extra budget voor jeugdhulp van € 1.044.622, in 2020 een extra budget van € 776.943 en in 2021 een budget van € 796.196.

In 2022 vindt er een verrekening plaats van € 7.792 *negatief* en in 2023 van € 3.043 *negatief*.

b. loon- en prijscompensatie

Voor Re-integratie klassiek (Participatie-algemeen), Wmo 2015, Wmo huishoudelijke verzorging en Jeugd worden voor 2019 loon- en prijsbijstellingen toegekend. In totaal gaat het in 2019 om een bedrag van € 722.617. Voor de loon- en prijsbijstelling van Re-integratie klassiek geldt dat deze vanaf 2020 accres ontvangen. De loon- en prijscompensatie 2019 werkt door naar de jaren erna. De doorwerking bedraagt voor 2020 € 748.330, voor 2021 € 764.006, voor 2022 € 779.704 en voor 2023 € 798.049.

c. integratie-uitkeringen

Door nieuwe gegevens worden de i.u. (integratie-uitkeringen) van het voormalig Sociaal domein als volgt bijgesteld:

	2019	2020	2021	2022	2023
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Voogdij/ 18+	72.687	375.131	375.131	375.131	375.131
Participatie- algemeen	45.297	10.647	11.481	12.796	57.221
Participatie-Wsw	146.197	-/- 35.949	3.365	73.208	-/- 248.592

4. Taakmutaties

a. omgevingswet

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor het fysiek domein onder andere voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Gemeenten gaan bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV (Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening). Deze bijdrage heeft een negatief effect op de begrotingssaldi van de jaren 2020 t/m 2023.

b. algemene taakmutaties

Er zijn ook negatieve bijstellingen ten aanzien van de taken 'DigiID en MijnOverheid' (2019), 'GDI (generieke digitale infrastructuur)' (2019) en Landelijk vreemdelingenvoorzieningen (LVV) (2019 t/m 2021). Voor de ontwikkeling van de LVV hebben Rijk en gemeenten samenwerkingsafspraken gemaakt. Hierbij worden vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden.

c. waterschapsverkiezingen

Voor de kosten die gemeenten in 2019 maken voor de organisatie van de waterschapsverkiezingen ontvangen zij een vergoeding. Weert ontvangt een vergoeding van € 34.864; deze wordt neutraal verwerkt omdat er kosten tegenover staan.

5. WOZ-waardering

De omvang van de totale landelijke WOZ-waarden bepaalt het rekestarief voor de verdeelmaatstaf ozb (deze wordt in mindering gebracht op de algemene uitkering). Voor Weert valt het nieuwe rekestarief gunstig uit, wat in 2020 een voordeel betekent van € 137.555, in 2021 een voordeel van € 137.771, in 2022 een voordeel van € 187.715 en in 2023 een voordeel van € 237.658.

6. Wvggz

Met ingang van 1 januari 2020 treedt de Wet verplicht ggz (Wvggz) in werking. Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wvggz ontvangen gemeenten een structurele bijdrage. De structurele bijdrage voor Weert bedraagt € 66.397.

7. Decentralisatie-uitkeringen

Voor Weert zijn er mutaties op de volgende decentralisatie-uitkeringen (d.u.):

- a. d.u. Gezond in de stad: ten behoeve van het actieprogramma 'Kansrijke Start' ontvangt Weert in de jaren 2019 t/m 2021 een aanvullende uitkering van € 4.962.
- b. d.u. Maatschappelijke begeleiding (nieuwe d.u.): conform de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. De d.u. voor Weert bedraagt € 106.550 (alleen in 2019).
- c. d.u. Verhoging taalniveau statushouders (nieuwe d.u.): het Rijk en gemeenten hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt € 40 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de periode 2019/2020. Met deze extra middelen wordt tevens beoogd dat gemeenten zich oriënteren op

de regio rol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd. Weert ontvangt in 2019 en 2020 een uitkering van € 58.035.

- d. d.u. Kerkenvisies (nieuwe d.u.): voor de ontwikkeling van integrale kerkenvisies op gemeentelijk niveau krijgen 15 gemeenten in 2019 een bijdrage. Weert is één van die gemeenten en ontvangt € 25.000.
- e. d.u. Bonus beschut werken: om het aantal gerealiseerde beschut werkplekken te vergroten, ontvangen gemeenten voor de creatie en continuering van beschut werkplekken een financiële stimulans. Weert ontvangt in 2019 € 23.750.
- f. d.u. Armoedebestrijding kinderen: op basis van gegevens van het CBS wordt deze uitkering met ingang van 2020 structureel verlaagd met € 9.074.
- g. d.u. Jeugdhulp kinderen in een AZC: gemeenten zijn vanaf 2019 volledig verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van jeugdhulp aan kinderen in een AZC. De d.u. voor Weert bedraagt € 148.884 (structureel); voor 2019 was deze al geraamd.

Duurzaamheid

N.v.t.

Uitvoering/evaluatie

De gevolgen van de Meicirculaire 2019 worden verwerkt in de 2e tussenrapportage 2019 en de begroting 2020 (meerjarenbegroting 2020-2023).

Communicatie/participatie

N.v.t.

Overleg gevoerd met

Intern: financieel adviseurs WIZ en OCSW en Dienstverlening

Extern: PAUW

Bijlagen:

- Gemeentefonds Meicirculaire 2019.
- Overzicht 'Gevolgen Gemeentefonds Meicirculaire 2019 voor de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020'.
- RIB over de gevolgen van de Meicirculaire 2019.